

El moment econòmic de les Illes Balears

maig 2012

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Inflació	Març	1,8%	1,4%	2,2%	1,9%	1,6%
Taxa atur registrat	Abril	18,9%	30,3%	17,6%	26,4%	27,2%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Abril	-3,1%	-3,7%	-3,1%	-4,2%	-2,6%
Variació interanual atur registrat	Abril	8,7%	12,5%	5,7%	8,6%	12,6%

Fons: INE, TGSS, MEYSS i elaboració pròpia.
Taxa d'atur = Aturats/(Afiliats+Aturats)

Després del primer trimestre de l'any, l'FMI preveu que l'**economia mundial** creixerà el 2012 dues dècimes més de l'estimat el passat gener, gràcies a l'impuls dels Estats Units i els països emergents, i malgrat la crisi europea. En concret, els Estats Units incrementen el PIB del primer trimestre un 2,1% interanual (i en termes intertrimestrals, un 2,2%), xifres que reflecteixen el dinamisme econòmic que es registra a l'altre costat de l'Atlàntic, no només per la recuperació del consum privat, sinó també de la inversió. Així, el mercat laboral també millora, encara que a un ritme moderat i el mes de març la taxa d'atur se situa en el 8,2% (mentre que el mateix mes del 2011 era del 8,8%).

Quant a l'**economia europea**, continua el procés de consolidació fiscal en els països afectats per la crisi del deute, principalment en els països del sud, inclosa Espanya. No obstant això, els dirigents europeus han manifestat que s'ha de compatibilitzar amb mesures per al creixement, malgrat l'ineludible ajust pressupostari. En aquesta línia, a començaments de maig el Banc Central Europeu manté el tipus d'interès en l'1%. Per

la seva banda, les previsions econòmiques estimen que la zona euro es contraurà el 2012, encara que aquest mes d'abril la revisió de l'FMI suavitzta la caiguda: mentre que al gener es preveia una caiguda del PIB de mig punt percentual, ara l'estimació queda en un -0,3%.

L'**economia espanyola** entra en recessió en el primer trimestre de l'any en retrocedir un -0,3% respecte del darrer trimestre del 2011 i enllaçar dos trimestres consecutius de caigudes (un -0,4% interanual). En l'actualització del programa d'estabilitat 2012-2015 elaborat pel Govern central, la caiguda del PIB es limita a l'any 2012, mentre que per al 2013 es preveu mantenir el nivell de producció (un 0,2% de taxa de variació del PIB real). Des de l'inici del mes d'abril la prima de risc espanyola se situa per sobre de 400 punts bàsics. Al seu torn, l'agència Standard & Poor's ha rebaixat la qualificació del deute espanyol dos esglaons i la situa en BBB+. En aquest context de minva de la confiança dels inversors cap a Espanya, l'executiu duu a terme reformes per adaptar el nivell de despesa als menors ingressos. Així, al mes d'abril s'ha abordat la reforma de la

sanitat i l'educació i s'ha anunciat la pujada de l'IVA per al 2013, com també nous ajusts autonòmics.

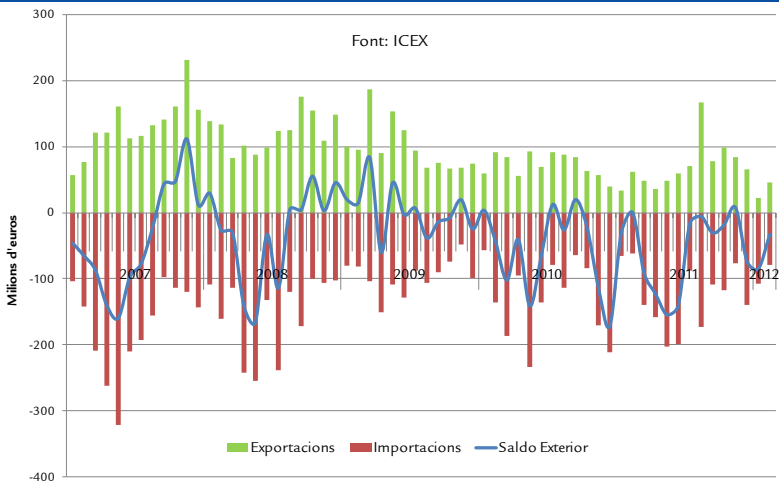
Amb relació a les **Illes Balears**, entre el gener i el febrer del 2012 s'han incrementat les exportacions fetes, mentre que les importacions s'han reduït una quarta part, cosa que ha millorat el saldo exterior. Tot i això, tal com es pot comprovar més avall en el gràfic 1, la balança exterior enllaça tres mesos en negatiu.

L'**atur** registrat al SOIB a l'abril se situa en 89.807 persones, la qual cosa representa una reducció absoluta de 6.315 desocupats en relació amb el mes anterior. En termes interanuals l'atur a les Illes creix un 8,7% i, tal com es pot veure en la taula de la portada, aquest increment és inferior al que es registra en altres comunitats autònomes, com ara Andalusia o les Illes Canàries. L'**afiliació** mitjana a la Seguretat Social d'abril es va situar en 385.901 persones, cosa que implica 25.174 persones afiliades més que al març. Aquest increment, que en termes relatius és del 7,0%, és el més important del conjunt de l'Estat, on l'afiliació mitjana puja un 0,1%. En termes interanuals, l'afiliació davalla un -3,1% a les Illes Balears. L'afiliació interanual baixa a totes les comunitats autònomes de l'Estat, que com a mitjana presenten una

variació negativa del -3,2%. En el gràfic 2 es pot comprovar com les crides als treballadors fixos discontinus augmenten en el primer quadrimestre de l'any a totes les illes (7,4%), especialment a les Pitiüses (10,1%). Pel que fa a la contractació, en el mes d'abril arriba als 28.643 nous contractes, la qual cosa representa un augment intermensual del 35,1%, el qual és també el més important de l'Estat. En comparació amb el mateix mes de 2011, la nova contractació davalla un -2,1%, de manera més moderada que en el conjunt de l'Estat (-6,0%).

Al març, l'índex general de producció **industrial** (IPI) a les Illes Balears decreix un -14,3%, mentre que a Espanya la caiguda és d'un -10,4%. Segons la destinació econòmica dels béns industrials, es poden esmentar, d'una banda, l'increment interanual del 10,0% en els béns de consum durador i, de l'altra, el decreixement del -34,6% en els béns d'equip. Per activitat econòmica, la producció de la indústria manufacturera retrocedeix un -16,2% i la de subministrament d'energia ho fa un -11,4%. Durant el març els preus industrials augmenten a totes les comunitats autònomes. A les Illes Balears la variació interanual de l'índex de preus industrials (IPRI) és del 3,1%, 0,6 punts percentuals més que la del mes de febrer. A Espanya la taxa interanual de l'índex de preus industrials és

GRÀFIC 1. COMERÇ EXTERIOR A LES ILLES BALEARS

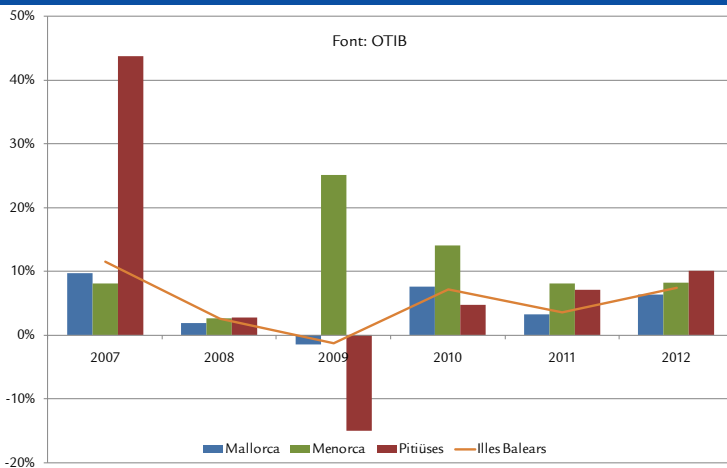
del 3,3%. Durant el tercer mes del 2012, en el conjunt de la comunitat autònoma la demanda d'energia elèctrica disminueix un -4,3% respecte del mes de març del 2011. No obstant això, a causa de l'onada de fred que suportà l'arxipèlag durant el mes de febrer, en les xifres acumulades del primer trimestre d'enguany la demanda elèctrica augmenta un 2,5% interanual a les Illes Balears. El març del 2012 el sector de la indústria tenia 20.027 afiliats al règim general de la Seguretat Social i 5.283 al d'autònoms, en total 25.310 afiliats. Aquests valors representen una baixada interanual del -5,5% i del -2,4%, respectivament.

Pel que fa a la **construcció**, tant l'obra pública com la privada continuen contraient-se en l'inici del 2012. Així, els habitatges amb certificat de final d'obra al febrer es redueixen un -15,3% en termes interanuals. Aquesta tendència a la baixa es mantindrà en el curt termini, ja que els expedients de projectes visats fins al mes de març disminueixen un -12,0% respecte del primer trimestre de l'any anterior, especialment els residencials (el nombre d'habitatges visats cau un -41,1% interanual). No obstant això, destaca l'increment dels projectes relacionats amb el turisme en el primer trimestre de l'any. A més, creix un 28,6% l'import total dels projectes visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de

les Illes Balears. Quant a l'obra pública, la licitació oficial al mes de febrer cau un -83,2% interanual, a causa de la retallada pressupostària. El mercat immobiliari continua ajustant-se a la baixa a causa de la caiguda de la demanda i a la dificultat per finançar l'adquisició d'habitatge. Això es reflecteix en el nombre d'hipoteques concedides amb aquesta finalitat, el qual es redueix al febrer un -27,5% interanual.

A les Illes Balears la facturació de les empreses del sector dels **serveis** al mes de febrer decreix un -2,7% interanual, mentre que en el conjunt de l'Estat disminueix un -1,9%. L'hostaleria, amb un augment de la xifra de negocis del 4,5%, és l'única activitat que presenta valors positius. Per contra, les empreses d'informació i comunicacions i les de serveis a altres empreses són les que presenten les davallades més importants, amb una variació interanual del -14,7% i del -7,9%, respectivament. D'altra banda, l'ocupació en el sector terciari registra a les Illes una baixada del -2,4%, i a Espanya, del -2,2%. Durant el mes de març la variació interanual de l'índex general de **comerç al detall** registra a les Illes Balears un decreixement del -0,6%, un dels més baixos de totes les comunitats autònomes, i en el conjunt d'Espanya la caiguda és del -3,9%. Tal com es pot veure al gràfic 3, l'ajustament d'aquesta branca el

GRÀFIC 2. EVOLUCIÓ CRIDES A FIXOS-DISCONTINUS AL PRIMER QUADRIMESTRE

El moment econòmic de les Illes Balears

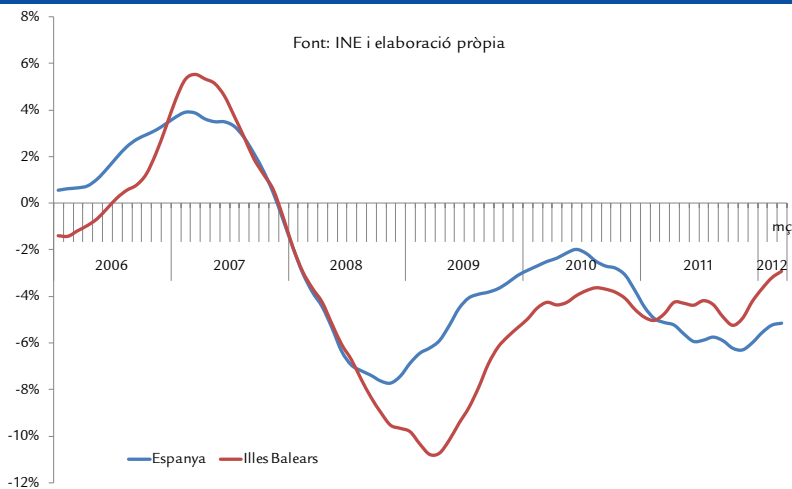
2009 i el 2010 fou més intens a l'arxipèlag balear que a Espanya, però a partir del 2011 aquesta situació s'ha invertit. Quant a l'ocupació en l'activitat de vendes al detall, la taxa anual de les Illes Balears experimenta una disminució del $-0,9\%$, el mateix valor que la mitjana estatal.

Els indicadors de **turisme** del mes de març rompen l'evolució negativa dels dos primers mesos de l'any. Al mes de març, el nombre de viatgers allotjats en hotels augmenta un $4,5\%$ interanual, mentre que al conjunt de l'Estat cau sis dècimes. En les xifres acumulades del primer trimestre, el nombre de pernoctacions hoteleres augmenta en el conjunt de les illes un $1,8\%$ respecte del mateix període del 2011. En canvi, el nombre de viatgers en apartaments turístics cau lleugerament al mes de març (un $-0,7\%$ respecte del mateix mes del 2011). Tot i això, Mallorca és la principal destinació turística amb 25.338 pernoctacions en apartaments. La comunitat autònoma amb l'ocupació més elevada per places al mes de març són les Illes Canàries ($70,1\%$), seguides per les Illes Balears amb un $55,2\%$ i la Comunitat Valenciana amb un $47,2\%$. El nombre de turistes estrangers arribats a les Illes davalla durant el període comprès entre desembre i febrer, però aquesta circumstància es compensa per l'increment registrat al març (12%). D'altra banda, l'índex de preus

hotelers decreix per cinquè mes consecutiu ($-0,4\%$ interanual). Segons l'Institut d'Estudis Turístics, al mes de març les Illes lideren una expansió en la despesa turística i arriben a 258 milions d'euros, un $15,8\%$ més si es compara amb el mateix mes del 2011. Aquest increment és degut tant al major nombre de turistes arribats com a la despesa mitjana per persona ($3,5\%$). Alemanya, el Regne Unit i els països nòrdics han influït positivament en aquest resultat.

En el tercer mes de l'any 2012, el sector del **transport** mostra una variació positiva ($0,7\%$) dels passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. Durant tota la temporada baixa, el nombre de passatgers ha minvat un $-5,4\%$, amb increments només dels passatgers d'origen britànic. Al març, també augmenta el passatge alemany i d'aquesta manera es trenca la sèrie de quatre mesos de caigudes. Per illes, es produeix un retrocés important en el nombre de passatgers arribats per via aèria a Menorca ($-12,8\%$), a Eivissa el descens és més moderat ($-1,0\%$), mentre que a Mallorca s'incrementa un $2,1\%$. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular cau al març un $-11,3\%$ respecte del mateix mes del 2011. Pel que fa al nombre de passatgers en creuers turístics, la davallada ha estat força intensa aquest mes de l'any ($-50,4\%$). Tot i això, el

GRÀFIC 3. VARIACIÓ DE LA TENDÈNCIA DE L'ÍNDEX DE VENDES AL DETALL

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Mar.	3,6%	1,9%	-	Mar.	3,0%	1,8%	-	INE
Taxa d'activitat	1r trim.	59,9%	59,9%	-	1r trim.	63,2%	64,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Abr.	17.474,2	16.919,1	-3,2%	Abr.	398,1	385,9	-3,1%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Mar.	1.777,4	1.690,7	-4,9%	Mar.	59,3	55,9	-5,7%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Abr. ¹	19,6%	21,9%	-	Abr. ¹	17,2%	18,9%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	4t trim.	-0,3%	0,3%	-	11/10	-0,4%	-0,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar.	1.185,5	1.177,4	-0,7%	Mar.	7,7	7,5	-2,5%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Abr.	6.786,7	4.333,6	-36,1%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	4t trim.	1,3%	-0,4%	-	4t trim.	-2,0%	-1,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar.	2.234,3	2.131,5	-4,6%	Mar.	26,6	25,3	-4,9%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Feb.	21.282	22.725	6,8%	Mar.	454,8	435,1	-4,3%	REE
Índex de producció industrial (%)	Mar.	1,3%	-10,4%	-	Mar.	-12,3%	-14,3%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	4t trim.	-5,9%	-3,7%	-	4t trim.	-4,8%	-4,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar.	1.418,7	1.177,6	-17,0%	Mar.	45,4	39,0	-13,9%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des.	19.416	14.053	-27,6%	Mar.	472	278	-41,1%	CSCAE
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Feb.	2.143,0	1.234,9	-42,4%	Feb.	47,5	5,5	-88,5%	M.Foment
Serveis									
VAB, creixement	4t trim.	2,2%	0,9%	-	4t trim.	0,9%	1,0%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Mar.	12.486,9	12.399,3	-0,7%	Mar.	284,7	276,7	-2,8%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Mar.	-7,9%	-3,9%	-	Mar.	-8,3%	-0,6%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Mar.	7.724,4	7.171,7	-7,2%	Mar.	668,4	673,3	0,7%	AENA
Passatgers arribats via marítima (m.)	-	-	-	-	Mar.	209,0	185,4	-11,3%	Ports de Balears
Passatgers creuers (m.)	-	-	-	-	Mar.	18,1	8,9	-50,8%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

Port de Palma ja disposa d'una nova terminal de creuers a l'estació marítima número 4. Aquesta disminució de creuers turístics es veurà compensada en part per les visites dels vaixells *Costa Serena* i *Costa Romantica*.

Al març, l'índex de **preus** de consum a les Illes Balears, amb la nova base 2011, creix un 1,8% respecte del mateix mes del 2011. Aquesta xifra és 0,4 punts percentuals més alta que la inflació del mes de febrer i suposa que els preus pràcticament es mantenen en el primer trimestre del 2012 (la variació de desembre a març és d'un -0,2%). A Espanya, durant el mes de març, l'IPC augmenta un 1,9% respecte del març del 2011, mentre que la variació intermensual se situa en el 0,7%. Pel que fa als grups de consum a les Illes Balears, són remarcables les baixades interanuals del -3,6% de medicina i del -3,5% de comunicacions. D'altra banda, també s'ha de tenir en compte,

com succeïa el mes anterior, l'increment del 5,0% del grup del transport. Al març, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears és de l'1,0% i a Espanya es manté en l'1,2%. L'indicador avançat de l'IPC del mes d'abril estima que la taxa anual d'Espanya se situï en el 2,0%.

Data de tancament: 7 de maig de 2012
<<http://dgeconomia.caib.es/moment>>

Govern de les Illes Balears

Vicepresidència Econòmica,
de Promoció Empresarial i d'Ocupació
Direcció General d'Economia i Estadístiques